

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Β' ΕΚΔΟΣΗ

Ετος 98 • Αρ. φύλλου 29.427 • Ιδρυτής: Γ.Α. Βλάχος ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΒΑΤΟ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 - ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017 www.kathimerini.gr • € 2,00 • Μεταπώληση € 4,00

ΑΡΘΡΟ ΣΤΗΝ «Κ»

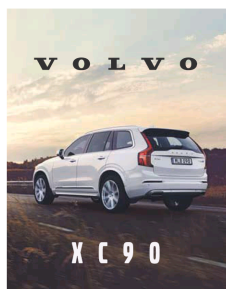
Στουρνάρας: Αισιοδοξία, αλλά όχι επανάπαυση

Η επόμενη μέρα στην οικονομία

Δεδομένων των ενθαρρυντικών ενδείξεων και εκτιμήσεων, μπορεί βόταμα να υποστηριχθεί ότι η ελληνική οικονομία έχει σήμερα τις δυνατότητες να περάσει σε μία νέα και πιο υγιή αναπτυξιακή φάση, σημειώνει σε άρθρο του στην «Κ» ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Γιάννης Στουρνάρας. Σπυριδεί, ωστόσο, να προειδοποιηθεί ότι τα παραπάνω δεν δικαιολογούν, σε καμία περίπτωση, επανάπαυση και χαλάρωση των προσπαθειών. Σελ. 6

Ο καλύτερος του 2016

Αυτό που εντυπωσίασαν εμάς
Έντοκα άνθρωποι της «Κ» επιλέγουν ότι ξεκάρησαν Τέχνες και Γράμματα, σελ. 1 και 3

ΣΗΜΕΡΑ

ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Η Μπακογιάννη απαντά στον Παπαδημητρίου

Η υψηλή εταιρική φορολόγηση υπονομεύει την ανάπτυξη και επηρεάζει αρνητικά το επίπεδο απασχόλησης και αμοιβών των εργαζομένων. Η πρώην υπουργός Ντόρα Μπακογιάννη απαντά σε άρθρο του υπουργού Οικονομίας Δημήτρη Παπαδημητρίου, που δημοσιεύεται στην «Κ» και επικριρηματολογεί. Σελ. 13

ΤΗΡΗΣΗ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΡΗΤΗΣ:

Σε δύο «στρατόπεδα» τα κυβερνητικά στελέχη

Τι οριστικές αποφάσεις του ανάμεσα στην πιστή τήρηση των μνημονιακών δεσμεύσεων ή τη ρήξη με τους εταίρους και την πρόωγη προσφυγή στις κάλπες, καλείται να λάβει ο πρωθυπουργός με την κυβέρνηση διχοσπασμένη. Σελ. 12

ΓΕΥΜΑ ΜΕ ΤΟΝ Β. ΚΙΚΙΛΙΑ

Στην Ελλάδα της κρίσης αν δεν αλλάξεις, χάνεσαι

Στη Ν.Δ. υπάρχει αυτογνωσία, κάναμε λάθος στο παρελθόν, αλλά η πολιτική της αλήθειας είναι μονόδρομος για να βγει η χώρα από τη βαθιά, σύνθετη κρίση, τονίζει ο Βασιλίκης Κικιλιάς, εκπρόσωπος Τύπου της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Σελ. 22

ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ ΑΠΟ ΓΕΡΜΑΝΟΥΣ

Μαροκινός της Αθήνας είχε σχέση με «Μπατακλάν»

Παρουσία στην Αθήνα και στενές σχέσεις με καμικάζι του ISIS που αιματοκύλισαν το Παρίσι είχε 24χρονος Μαροκινός που συνελήφθη από Γερμανούς. Σελ. 14

ΟΛΟ ΚΑΙ ΑΥΞΑΝΟΝΤΑΙ

Προσλήψεις με αμοιβή και κουπόνια γεύματος

Ενας ολόκληρο και μεγαλύτερος αριθμός νεοπροσλαμβανόμενων εργαζομένων αμειβεται πλέον με ποσά κοντά ή και κό-

Τα hedge funds ξεκίνησαν νέα επίθεση κατά του ευρώ

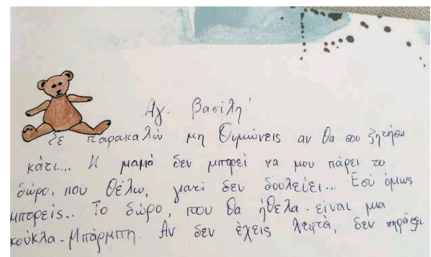
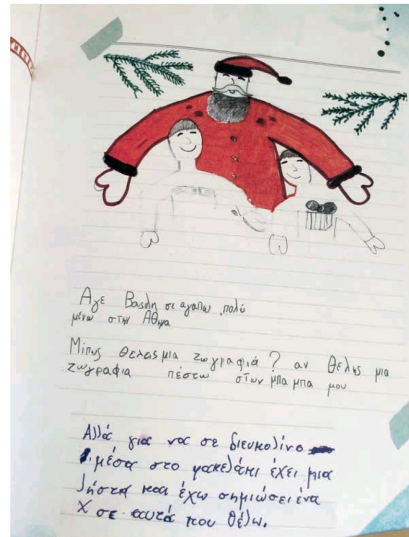
Αυτή τη φορά μέσω της Ιταλίας – Πρωταγωνιστές όσοι σόρταραν την Ελλάδα

Το στοιχείο εις βάρος του ευρώ και της Ιταλίας ξεκίνησαν. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι hedge funds που είχαν πρωταγωνιστήσει στο σορτάρισμα εις βάρος της Ελλάδας, κυρίως από το 2012 και μετά, εμφανίστηκαν τώρα «πάνω από τον ουρανό» της Ρόμης. Τουλάχιστον δύο από αυτά ξεκίνησαν την πύση, εφαρμόζοντας μια τακτική που στην ελληνική περίπτωση – στο ένα από αυτά – απέφερε κέρδη της τάξης

των περίπου 500 εκατομμυρίων δολαρίων, τα οποία αποκομίσθηκαν λίγο πριν «καούν». Ο ιταλικός κίνδυνος, πλέον, χαρακτηρίζεται «πινηρικός». Κυρίως γιατί Βρυξέλλες και Φρανκφούρτη γνωρίζουν ότι θα είναι πολύ δύσκολα αντιμετώπιση, αφού δεν υπάρχουν διαθέσιμα τα απαραίτητα κεφάλαια. Το ιταλικό πρόβλημα θα είναι πολλαπλάσιο του ελληνικού και αρκεί ένα στοιχείο για να αποδείξει του λόγου το αληθές:

τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στα γειτονικά κράτη, αυτή τη στιγμή, φτάνουν στα 362 δισ. ευρώ, όταν στην Ελλάδα μόλις τώρα προσεγγίζονται στα 100 δισ. ευρώ. Ο Ιταλός πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Μάριο Ντράκι, γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα το πρόβλημα, που θα μονοπωλήσει το ενδιαφέρον μέσα στο 2017. Κι έτσι εφημετείται και η επτοκιακή πολιτική που εφαρμόζει... Σελ. 8

«Αγία Βασιλή θέλω φέτος να μου φέρεις...»

Η παιδική προσμονή για δώρα, η αγωνία για τον «μπαμπά που δεν έχει δουλειά», η λύπη για τους αστέγους, η έγνοια για φτωχούς συμπαθής, το αίτημα βολθές αγία να ξαναβρω την υγεία μου, αλλά και βιογραφικά ενηλίκων, εφθασαν στα ΕΛΤΑ όλα ήταν γράμματα προς τον Άγιο Βασίλη. Πάνω από 100.000 επιστολές κάθε χρόνο πανελλαδικά ταχυδρομούνται με κοινό αποδέκτη... Σελ. 4

Συναινετικά διαζύγια μέσα σε μόλις μισή ώρα

Προωθείται σχετική ρύθμιση

«Θες ο θεός συνέζευξέ» μια επικείμενη νομοθετική ρύθμιση θα τους χωρίζει επισημώς εντός μισώρου! Ειδικότερα, προωθείται προς ψηφισή στη Βουλή η πρόταση αλλαγής του τρόπου έκδοσης των συναινετικών διαζυγίων με την απλή παρουσία των (έως εκείνη την ώρα...) συζύγων στον συμβολαιογράφο· εκεί, μια υπογραφή και... τέλος, ενώ με τον ίδιο τρόπο θα ρυθμίζονται θέματα επιμέλειας τέκνων, διατροφής, επικοινωνίας των διαζευγμένων. Με τη νέα διαδικασία «που ενθαρρύνει τη συναίνεση» όπως διαμνύεται αρμοδίως, μεταξύ άλλων, θα αφαιρεθεί μεγάλος όγκος δικαστικής ύλης που θα βοηθήσει στην αποσυμφόρηση της θεμέλιος... Σελ. 14

Τι έψαξαν οι Έλληνες στο Google

Το απύσθητο, η κακή χρονιά, κυμάρησε στις διαδικτυακές αναζητήσεις το 2016

Και νικητής είναι το... απύσθητο, η κακή χρονιά που μας αποκαίρησε. Αυτό είναι το λήμμα που κυμάρησε στις διαδικτυακές αναζητήσεις των Ελλήνων μέσω Google και ακολουθήσαν το Brexit,

το dab, το hotspot και το serial Katia Seda. Εμφατική παρουσία είχαν, επίσης, το Starwars, η Άννα Κορακάκη και η Μελένια Τραμπ. Στο εξωτερικό, εκτός από τις αυτονοήτες ταυτίσεις στις αναζητήσεις

με τα γεγονότα «κράτες» παγκοσμίου, η Ελλάδα βρισκόταν πολύ ψηλά στη λίστα όταν ερχόταν στο προσκήνιο το Brexit, με σταθερή αξία να παραμένει το λήμμα «διακοπές στην Ελλάδα». Σελ. 24

Ο Έλληνας τενόρος του Βατικανού

Τέρπει με τη φωνή του τους πιστούς στην πλατεία του Αγίου Πέτρου. Ο Μάρκος Σπηροπούλος, με ρίζες από τον Βόλο, είναι ο τενόρος της χορωδίας του Βατικανού και «Ένενο» την «Κ» στην αλήτη του Ποντιφικού. «Ηρθε από το Λονδίνο και θα τραγουδήσει μαζί μας, Φανταστικό», ήταν τα πρώτα λόγια του Προκαθημένου της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας όταν τον γνώρισε. Στη φωτογραφία, σε χειροφύση με τον Πάπα Φραγκίσκο. Σελ. 2

Οι αλλαγές σε μεταπτυχιακά και διδακτορικά

«Κόρτες» στα υψηλά ποσά

Το νέο πλαίσιο των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα παρουσιάζεται στην «Κ». Σύμφωνα με τις προωθούμενες ρυθμίσεις του υπουργού Παιδείας, θα δεκαπλαστούν δίδακτρα στα σχετικά προγράμματα των ΑΕΙ και

Ενεργειακοί κολοσσοί επενδύουν στην Κύπρο

ΣΥΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ «Κ»

Τσακαλώτος: Συζητάμε παράταση του «κόφτη»

Οι προτεραιότητες του 2017

Η κυβέρνηση συζητεί, στο πλαίσιο ενός συμβιβασμού με τους θεσμούς, την παράταση του αυτόματου «κόφτη» δαπανών μετά το 2018, αποκάλυπτε ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος σε συνέντευξη του στην «Κ». Επίσης, λέει ότι θα μπορούσαν από τώρα να περιγραφούν τα μέτρα τα οποία θα ληφθούν, εάν επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ότι με τα ίδια συμπεριλαμβανόμενα δεν επιτυγχάνεται πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ. Ωστόσο, ο υπουργός Οικονομικών αποκλείει καταγρογιακτικά την εκ προοιμίου ψήφιση τους, ενώ υπογραμμίζει ότι η κυβέρνηση δεν σκεφτείται την προσφυγή στις κάλπες. Σελ. 7

Μία ακόμη χαμένη χρονιά;

Άρθρο Ανδρέα Δρακόπουλου

«Θα πρέπει ίσως να εγκαταλείψουμε τη μάλλον αφελή αισιοδοξία που καθορίζει τα μνύματα αυτών των ημερών, να οπλίσουμε με τα μακία μας και να εργαστούμε», γράφει σε άρθρο του στην «Κ» ο κ. Ανδρέας Δρακόπουλος, πρόεδρος του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος. Και προσθέτει: «Είναι δική μας ευθύνη να είμαστε αρμόδιοι να αλλάζουμε την επικρατούσα νοοτροπία. Για να μην εξελιχθεί και το 2017 σε μία ακόμη χαμένη χρονιά. Σελ. 19

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Αντιπίεση λογικής και σύνεσης

Τα στοιχεία της φαυλότητας και του λαϊκισμού είναι, δυστυχώς, πολύ βαθιά χαραγμένα στο DNA του πολιτικού μας συστήματος. Δεν έχει σημασία ότι η χώρα κρεοκόπησε και έχει μπει εδώ και μερικά χρόνια σε μία μεγάλη κρίση. Μόλις χαλαρώνουν λίγο τα πράγματα, αρχίζουν να κάνουν ακριβώς τα ίδια που μας έφτασαν στο σημερινό χαλί: φροντίζουν να μονοπωλούν συμβουλευτικούς από την πόρτα, να διατηρούν ΤΕΙ και άχρηστους δημόσιους οργανισμούς εν λειτουργία για να διορίζουν τους πελάτες τους και να κάνουν παροχές χωρίς στόχευση και αναπτυξιακό όφελος. Πώς θα σταθεί στα πόδια του αυτός ο τόπος, όταν ο αρμοτέρως λαϊκισμός παίρνει τη σκυτάλη από τον δεξιό και αναπαράγει τις χειρότερες παραδόσεις του πολιτικού συστήματος; Το χειρότερο, όμως, είναι ότι όλοι μαζί έχουν πεισει ένα μεγάλο τμήμα της κοινής γνώμης πως δεν φταίει εκείνοι που δεν μπορούν να συνεχίσουν να φέρνουν ανθενόνα και ανεξέλεγκτα, αλλά τα μνημόνια. Θα χρειαστεί μια αντιπίεση των δυναμών της λογικής και της σύνεσης, πέρα από κόρηματα και παρατάξεις, για να ανασυνταχθεί η χώρα σε νέα υγιή θεμέλια.

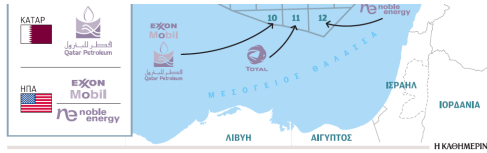
τώ από τον κατώτατο μισθό και «διατακτικές γευμάτων». Σελ. 15

ΟΥΡΕΣ ΣΤΙΣ ΔΟΥ

«Σπάνε» την περιουσία για λιγότερους φόρους

Χιλιάδες ιδιοκτήτες έσπευσαν στις ΔΟΥ για να μεταβιβάσουν ακίνητα σε συγγενείς τους ώστε να αποφύγουν επικείμενη αύξηση του συμπληρωματικού φόρου. Οικονομική Κ, σελ. 2

των ΤΕΙ με επιβολή «κόφτη» στα αδικαιολογήτως υψηλά ποσά, ενώ τα ιδρύματα θα συντάξουν μελέτη για το κόστος λειτουργίας του κάθε προγράμματος. Στο μικροσκόπιο θα τεθούν όλα τα εξ αποστάσεως μεταπτυχιακά προγράμματα και παράλληλα θα καθιερωθεί μεταβατική περίοδος για όσους προτίθενται να κάνουν διδακτορικές σπουδές, καθώς παρατηρείται και εδώ το φαινόμενο των «αιώνιων» διδακτορικών φοιτητών. Σελ. 23

Η επιλογή των μεγαλύτερων εταιρειών ενέργειας παγκοσμίως, όπως η ExxonMobil, ο επικεφαλής της οποίας θα είναι ο επόμενος υπ. Εξωτερικών των ΗΠΑ, να αγοράσουν δικαιώματα στην ΑΟΖ της Κύπρου αυξάνει τη γεωπολιτική αξία τους και αλλάζει την εξίσωση του Κυπριακού. Σελ. 10

press reader

Printed and distributed by PressReader
PressReader.com ☎ +1 604 278 4604
COPYRIGHT AND PROTECTED BY APPLICABLE LAW

Μία ακόμη χαμένη χρονιά;

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ***

Τα κείμενα που επιδιώκουν να αφογκραστούν και να υποδεχτούν το νέο έτος εκφράζουν συνήθως τις ατομικές μας προσδοκίες και εκτιμήσεις για τη νέα χρονιά. Απολογιστικά και μετριοπαθή σε ύφος, προσπαθούν να δώσουν μια νότα συγκρατημένης αισιοδοξίας για το μέλλον ή, για να μεταχειριστώ έναν όρο που χρησιμοποιήθηκε πρόσφατα σε μια συζήτηση για την κλιματική συμφωνία και την προσφυγική κρίση, επιδεικνύουν μια «πεισματάρικη αισιοδοξία».

Στο τέλος του 2015 είχα κλείσει ένα παρόμοιο άρθρο με τις σκέψεις και τις ελπίδες μου για το επερχόμενο 2016 γράφοντας: «Το 2016 ελπίζουμε ότι θα είναι το εναρκτήριο έτος για τη γραφή μιας νέας αφήγησης, η χρονιά της εμφάνισης ενός ριζικά διαφορετικού λόγου, η δημιουργία μιας νέας αρχής, μιας νέας πραγματικότητας».

As αφεθούμε στη φαντασία μας για λίγο...

...καθώς μετρούμε αντίστροφα τις τελευταίες ημέρες και ώρες του 2016, γίνεται φανερό ότι βιώνουμε το ξεκίνημα της «γραφής μιας νέας αφήγησης», όπως είχαμε ελπίζει ένα χρόνο πριν. Η τρόικα ανακοίνωσε ότι είναι έτοιμη να ξεκινήσει τη λήψη μέτρων για την απόληψη του επαχθούς ελληνικού χρέους στο σύνολό του. Οντως, μια νέα αφήγηση με την προοπτική να επανακαθορίσει και να δημιουργήσει τις απαραίτητες συνθήκες για την επανεκκίνηση όχι μόνο της ελληνικής οικονομίας, αλλά και της ελληνικής κοινωνίας γενικότερα.

Με βάση τις συζητήσεις και αναλύσεις των τελευταίων χρόνων, η συντριπτική πλειονότητά μας πιστεύει ότι αυτό το υποθετικό, βέβαια, σενάριο είναι το μόνο που χρειάζεται ώστε να ξετυλιχτεί αυτή η νέα αφήγηση: ότι όλη η δυσανεμία που μαστίζει την ελληνική κοινωνία τα τε-

Το Κέντρο Πολιτισμού Ιδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

λευταία χρόνια είναι άμεση συνέπεια εξωγενών και προσωρινών παραγόντων και καταστάσεων και όχι το αποτέλεσμα μιας βαθιάς ριζωμένης ασθένειας και σήψης που επωάζεται στα σπλάχνα της για ολόκληρες δεκαετίες.

Η αισιόδοξη εξορισμού ανθρωπινή φύση μας μας οδηγεί να προσεγγίζουμε τις κοινωνίες μέσω της έννοιας της προόδου, δηλαδή μέσω μιας σταθερής γραμμικής κίνησης προς τα εμπρός. Αντιθέτως, η Ιστορία μάς διδάσκει την επανάληψη και την κυκλική κίνηση και φύση των πραγμάτων. Είναι με αυτό κατά νου, που κάποιος μπορεί να καταλήξει στο οδυνηρό συμπέρασμα, δυστυχώς, ότι ακόμη και η ριζική, υποθετική απόφαση να διαγραφεί το σύνολο του ελληνικού χρέους δεν θα σήμαινε απαραίτητα το γράψιμο μιας νέας αφήγησης. Θα ήταν απλώς θέμα χρό-

νου προτού αρχίσει η παλινδρόμηση στο σημείο όπου βρισκόμαστε σήμερα, με το ίδιο σύνολο προβλημάτων. Τόσο βαθιές είναι οι ασθένειες που μαστίζουν την ελληνική κοινωνία στο σύνολό της.

Υπάρχουν, ωστόσο, φωτεινά σημεία και είναι υποχρέωσή μας να στρέψουμε την προσοχή μας επάνω τους ως έναν τρόπο να φανταστούμε το εφικτό. Λόγω της προσωπικής μας εμπειρίας, το Κέντρο Πολιτισμού Ιδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ) αποτελεί –χωρίς διάθεση να ευλογήσουμε τα γένια μας– ένα από αυτά τα φωτεινά σημεία. Είμαστε έτοιμοι να παραδώσουμε το έργο στο ελληνικό Δημόσιο και κυρίως στους πολίτες, και υπάρχει μια αίσθηση υπερφάνειας για ό,τι έχει επιτευχθεί κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες. Αυτή η παραγωγική και αποτελεσματική συνεργασία δημοσίου-ιδιωτικού τομέα χαρακτηρίστηκε από μια μάλλον πρωτόφαντη –για τα ελληνικά δεδομένα– στάση διαρκούς συνεργασίας και επικοινωνίας σε κάθε επίπεδο, η οποία βασίστηκε στον κοινό σκοπό και στην έλλειψη προσωπικών φιλοδοξιών. Αποτελεί, επίσης, ένα πείραμα πραγματικής διαδραστικής συνύπαρξης με τους επισκέπτες και τους πολίτες και ό,τι αυτό συνεπάγεται. Καθώς παραδίδουμε το ΚΠΙΣΝ στην ελληνική κοινωνία, μπορούμε να ονειρευτούμε μια χώρα που ακολουθεί το ίδιο μονοπάτι.

Κάποιος θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι είναι παράδοξο να θεωρήσει κάποιος την προσφυγική κρίση ως ένα ακόμη φωτεινό σημείο, αλλά υπάρχουν ορισμένες πλευρές αυτής της σκοτεινής ιστορίας που περιέχουν το στοιχείο της αισιοδοξίας και της ελπίδας. Μεσούσης μιας κοινωνικοοικονομικής κρίσης –παρόμοιας με τη Μεγάλη Υφεση– που έπληξε την ελληνική κοινωνία εν γένει, η Ελλάδα έχει σηκώσει το βάρος της προσφυγικής κρίσης στην Ευρώπη

και η ελληνική κοινωνία, με ελάχιστες εξαιρέσεις, έχει αγκαλιάσει και αποδεχθεί τον «ξένο» ανάμεσά μας. Αυτή είναι η δικιά μας εμπειρία, ως αποτέλεσμα των πολλαπλών δωρεών του Ιδρύματός μας για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης. Πέρα όμως από την αντίδραση στην προσφυγική κρίση, η ελληνική κοινωνία χαρακτηρίζεται από παρόμοια παραδείγματα ανθρώπων, οι οποίοι έχουν τη διάθεση και προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο και το κοινό καλό μέσω του εθελοντισμού και άλλων κοινωνικών δράσεων.

Συνεπώς, με όλα τα παραπάνω κατά νουν και παρά το αναμφισβήτητο και ενθαρρυντικό γεγονός της ύπαρξης μερικών φωτεινών και αισιόδοξων παραδειγμάτων, το μήνυμά μου για το 2017 δεν είναι διαφορετικό στην ουσία και στο ύφος από το μήνυμα που είχα γράψει ένα χρόνο πριν. Η αφήγηση δεν έχει αλλάξει. Εκεί παραμένει πεισματικά η ίδια. Γι' αυτό προτείνω να κοιτάξουμε πίσω, αντί να κοιτάξουμε μπροστά. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο θα πρέπει ίσως να εγκαταλείψουμε τη μάλλον αφέλη αισιοδοξία που καθορίζει τα μηνύματα αυτών των ημερών, να σηκώσουμε τα μανίκια μας και να εργαστούμε. Είναι δική μας ευθύνη ως άτομα να αρχίσουμε να αλλάζουμε την επικρατούσα νοοτροπία.

Θα ήθελα να κλείσω με τα λόγια του Αμερικανού προέδρου Τζον Φιτζέραλντ Κένεντι: «Μη ρωτάτε τι μπορεί να κάνει για εσάς η χώρα σας, αλλά να ρωτάτε τι μπορείτε να κάνετε εσείς για τη χώρα σας» (Ask not what your country can do for you, ask what you can do for your country).

Εύχομαι σε όλους υγεία, κουράγιο, δύναμη και σκληρή δουλειά και πίστη για ένα καλύτερο αύριο για όλους μας.

* Ο κ. Ανδρέας Δρακόπουλος είναι πρόεδρος του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος.

Μια ακόμη χαμένη χρονιά;

ΠΟΛΙΤΙΚΗ 01.01.2017 : 19:29

Τα κείμενα που επιδιώκουν να αφουγκραστούν και να υποδεχτούν το νέο έτος εκφράζουν συνήθως τις ατομικές μας προσδοκίες και εκτιμήσεις για τη νέα χρονιά. Απολογιστικά και μετριοπαθή σε ύφος, προσπαθούν να δώσουν μια νότα συγκρατημένης αισιοδοξίας για το μέλλον ή, για να μεταχειριστώ έναν όρο που χρησιμοποιήθηκε πρόσφατα σε μια συζήτηση για την κλιματική συμφωνία και την προσφυγική κρίση, επιδεικνύουν μια «πεισματάρικη αισιοδοξία».

Στο τέλος του 2015 είχα κλείσει ένα παρόμοιο άρθρο με τις σκέψεις και τις ελπίδες μου για το επερχόμενο 2016 γράφοντας: «Το 2016 ελπίζουμε ότι θα είναι το εναρκτήριο έτος για τη γραφή μιας νέας αφήγησης, η χρονιά της εμφάνισης ενός ριζικά διαφορετικού λόγου, η δημιουργία μιας νέας αρχής, μιας νέας πραγματικότητας». Ας αφεθούμε στη φαντασία μας για λίγο...

...καθώς μετρούμε αντίστροφα τις τελευταίες ημέρες και ώρες του 2016, γίνεται φανερό ότι βιώνουμε το ξεκίνημα της «γραφής μιας νέας αφήγησης», όπως είχαμε ελπίσει ένα χρόνο πριν. Η τρόικα ανακοίνωσε ότι είναι έτοιμη να ξεκινήσει τη λήψη μέτρων για την απάλειψη του επαχθούς ελληνικού χρέους στο σύνολό του. Οντως, μια νέα αφήγηση με την προοπτική να επανακαθορίσει και να δημιουργήσει τις απαραίτητες συνθήκες για την επανεκκίνηση όχι μόνο της ελληνικής οικονομίας, αλλά και της ελληνικής κοινωνίας γενικότερα.

Με βάση τις συζητήσεις και αναλύσεις των τελευταίων χρόνων, η συντριπτική πλειονότητά μας πιστεύει ότι αυτό το υποθετικό, βέβαια, σενάριο είναι το μόνο που χρειάζεται ώστε να ξετυλιχτεί αυτή η νέα αφήγηση: ότι όλη η δυσανεξία που μαστίζει την ελληνική κοινωνία τα τελευταία χρόνια είναι άμεση συνέπεια εξωγενών και προσωρινών παραγόντων και καταστάσεων και όχι το αποτέλεσμα μιας βαθιάς ριζωμένης ασθένειας και σήψης που επωάζεται στα σπλάχνα της για ολόκληρες δεκαετίες.

Η αισιόδοξη εξ ορισμού ανθρώπινη φύση μας μας οδηγεί να προσεγγίζουμε τις κοινωνίες μέσω της έννοιας της προόδου, δηλαδή μέσω μιας σταθερής γραμμικής κίνησης προς τα εμπρός. Αντιθέτως, η Ιστορία μάς διδάσκει την επανάληψη και την κυκλική κίνηση και φύση των πραγμάτων. Είναι με αυτό κατά νου, που κάποιος μπορεί να καταλήξει στο οδυνηρό συμπέρασμα, δυστυχώς, ότι ακόμη και η ριζική, υποθετική απόφαση να διαγραφεί το σύνολο του ελληνικού χρέους δεν θα σήμαινε απαραίτητα το γράψιμο μιας νέας αφήγησης. Θα ήταν απλώς θέμα χρόνου προτού αρχίσει η παλινδρόμηση στο σημείο όπου βρισκόμαστε σήμερα, με το ίδιο σύνολο προβλημάτων. Τόσο βαθιές είναι οι ασθένειες που μαστίζουν την ελληνική κοινωνία στο σύνολό της.

Υπάρχουν, ωστόσο, φωτεινά σημεία και είναι υποχρέωσή μας να στρέψουμε την προσοχή μας επάνω τους ως έναν τρόπο να φανταστούμε το εφικτό. Λόγω της προσωπικής μας εμπειρίας, το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ) αποτελεί – χωρίς διάθεση να ευλογήσουμε τα γένια μας– ένα από αυτά τα φωτεινά σημεία. Είμαστε έτοιμοι να παραδώσουμε το έργο στο ελληνικό Δημόσιο και κυρίως στους πολίτες, και υπάρχει μια αίσθηση υπερηφάνειας για ό,τι έχει επιτευχθεί κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες. Αυτή η παραγωγική και αποτελεσματική συνεργασία δημόσιου-ιδιωτικού τομέα χαρακτηρίστηκε από μια μάλλον πρωτόφαντη –για τα ελληνικά δεδομένα– στάση διαρκούς συνεργασίας και επικοινωνίας σε κάθε επίπεδο, η οποία βασίστηκε στον κοινό σκοπό και στην έλλειψη προσωπικών φιλοδοξιών. Αποτελεί, επίσης, ένα πείραμα πραγματικής διαδραστικής συνύπαρξης με τους επισκέπτες και τους πολίτες και ό,τι αυτό συνεπάγεται. Καθώς παραδίδουμε το ΚΠΙΣΝ στην ελληνική κοινωνία, μπορούμε να ονειρευτούμε μια χώρα που ακολουθεί το ίδιο μονοπάτι.

Κάποιος θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι είναι παράδοξο να θεωρήσει κάποιος την προσφυγική κρίση ως ένα ακόμη φωτεινό σημείο, αλλά υπάρχουν ορισμένες πλευρές αυτής της σκοτεινής ιστορίας που περιέχουν το στοιχείο της αισιοδοξίας και της ελπίδας. Μεσούσης μιας κοινωνικοοικονομικής κρίσης –παρόμοιας με τη Μεγάλη Ύφεση– που έπληξε την ελληνική κοινωνία εν γένει, η

Ελλάδα έχει σηκώσει το βάρος της προσφυγικής κρίσης στην Ευρώπη και η ελληνική κοινωνία, με ελάχιστες εξαιρέσεις, έχει αγκαλιάσει και αποδεχθεί τον «ξένο» ανάμεσά μας. Αυτή είναι η δικιά μας εμπειρία, ως αποτέλεσμα των πολλαπλών δωρεών του Ιδρύματός μας για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης. Πέρα όμως από την αντίδραση στην προσφυγική κρίση, η ελληνική κοινωνία χαρακτηρίζεται από παρόμοια παραδείγματα ανθρώπων, οι οποίοι έχουν τη διάθεση και προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο και το κοινό καλό μέσω του εθελοντισμού και άλλων κοινωφελών δράσεων.

Συνεπώς, με όλα τα παραπάνω κατά νουν και παρά το αναμφισβήτητο και ενθαρρυντικό γεγονός της ύπαρξης μερικών φωτεινών και αισιόδοξων παραδειγμάτων, το μήνυμά μου για το 2017 δεν είναι διαφορετικό στην ουσία και στο ύφος από το μήνυμα που είχα γράψει ένα χρόνο πριν. Η αφήγηση δεν έχει αλλάξει. Έχει παραμείνει πεισματικά η ίδια. Γι' αυτό προτείνω να κοιτάξουμε πίσω, αντί να κοιτάξουμε μπροστά. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο θα πρέπει ίσως να εγκαταλείψουμε τη μάλλον αφελή αισιοδοξία που καθορίζει τα μηνύματα αυτών των ημερών, να σηκώσουμε τα μανίκια μας και να εργαστούμε. Είναι δική μας ευθύνη ως άτομα να αρχίσουμε να αλλάζουμε την επικρατούσα νοοτροπία.

Θα ήθελα να κλείσω με τα λόγια του Αμερικανού προέδρου Τζον Φιτζέραλντ Κένεντι: «Μη ρωτάτε τι μπορεί να κάνει για εσάς η χώρα σας, αλλά να ρωτάτε τι μπορείτε να κάνετε εσείς για τη χώρα σας» (Ask not what your country can do for you, ask what you can do for your country).

Εύχομαι σε όλους υγεία, κουράγιο, δύναμη και σκληρή δουλειά και πίστη για ένα καλύτερο αύριο για όλους μας.

** Ο κ. Ανδρέας Δρακόπουλος είναι πρόεδρος του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος.*

 Έντυπη έκδοση